

СУБПРОДУКТИ

Субпродуктами називають юстівні внутрішні органи (печінка, нирки, шлунок, серце, легені та ін.) і зовнішні частини забійної худоби (голови, хвости, нижні частини ніг)

Опорний конспект

I категорія

Язык, печінка, нирки, серце, мозок, вим'я, м'ясна обрізь, діафрагма, м'ясо-кісткові хвости яловичі і баранячі.

Вони вважаються найціннішими, оскільки містять багато повноцінних білків (до 18 %) і мало колагену й еластину (0,82-2,51 %), мінеральні солі фосфору, калію, заліза, вітаміни А, В₂, PP, B₁₂, С, К.

Печінка і нирки мають найбільше калію і заліза.

На значну кількість вітамінів багата печінка (А, В, PP, B₁₂, С, К), нирки (B₂, PP, Н), язык (В, В₂, PP), серце (В, В₂, PP, С). Язык і серце містять до 17 % жиру.

Хімічний склад

білки (9-21 %)

яютъ:
подл
одуктъ:

екстрактивні речовини

мінеральні речовини

II категорія

Свинячий шлунок, голови яловичі і баранячі, легені, пізшки свинячі, баранячі і яловичі, хвости свинячі, губи яловичі, селезінку.

Ці субпродукти багаті на клейкі речовини і колаген.

1

ХАРАКТЕРИСТИКА СУБПРОДУКТІВ

Голови яловичі — без залишків шкіри, шерсті; промиті від крові і забруднень; розрубані навпіл, без язиків, мозку, губ, вух, очних яблук.

Голови свинячі — цілі з мозком, без язиків і вух або розрубані навпіл, без мозку і вух, обчищені від щетини, крові, забруднень. Колір — коричнювато-жовтий.

Голови баранячі — цілі з мозком, без язиків або з мозком і язиком, обчищені від шерсті. Колір сіруватий, жовто-коричневий або темно-коричневий.

	<p>Язики — цілі, без порізів, розривів та інших пошкоджень; без жиру, під'язикової м'язової тканини, лімфатичних вузлів, гортані, під'язикової кістки, промиті від слизу і крові. Тканина язика пружна.</p>
	<p>Мозок — цілий, без пошкоджень оболонки, очищений від згустків крові, подрібнень кістки. Колір від світло- до темно-коричневого.</p>
	<p>Нирки — цілі, без жирової капсули, зовнішніх сечоводів і кровоносних судин. Колір від світло- до темно-коричневого.</p>
	<p>Печінка — без зовнішніх кровоносних судин, лімфатичних вузлів і жовчного міхура з протоком, прирізів сторонніх тканин. Колір від світло - до темно-коричневого з відтінком.</p>
	<p>Вим'я яловиче — ціле або розрізане на частини, без прирізів шкіри, промите.</p>
	<p>Серце — без зовнішніх кровоносних судин і плівок, має поздовжній і поперечний розрізи, промите від згустків крові.</p>
	<p>Шлунки (рубці) яловичі, баранячі — розрізані, знежирені, без темних плям, обчищені від слизової оболонки. Колір біло-жовтий, з рожевим або сіруватим відтінком.</p>
	<p>М'ясо-кісткові хвости яловичі — без прирізів шкіри і шерсті, ретельно промиті й обчищені від забруднень.</p>

Легені — промиті від слизу і крові. Колір від світло- до темно-рожевого з сіруватим відтінком.

Ноги свинячі — без щетини і рогових копитець. Колір світло-коричневий або жовтий.

Ноги і путовий суглоб яловичини — без рогових копит і шерсті, колір жовтий або коричневий.

Вуха яловичі, свинячі — без шерсті і щетини, розрізані біля основи, колір сіруватий, жовтувато-коричневий, коричневий.

Губи яловичі — без шерсті, колір сіруватий, жовтуватий, коричневий.

ОБРОБКА СУБПРОДУКТІВ

Опорний конспект

На підприємства харчування субпродукти надходять охолодженими або замороженими

Замочують у холодній воді, обчищають ножем шкіру, а потім разом з нею зрізають м'якоть.

Які надійшли із залишками шерсті, обсмалюють або обшпарюють, потім зачищають, промивають, розрубують уздовж на дві частини і замочують на 2-3 год у холодній воді.

Язык зачищають від забруднення ножем і ретельно промивають у холодній воді.

Хвости баранячі і яловичі розрубують на частини по хребцях, промивають і замочують у холодній воді на 5-6 год.

М'я розрізають на шматки масою 1,5 кг, промивають, замочують у холодній воді на 5-6 год, великі судини вирізають.

Морожені субпродукти розморожують на повітрі при температурі 15-16 °C (їх кладуть у лотки в один ряд), а мозок, рубці, нирки розморожують у воді

Мозок замочують у холодній воді на 1-2 год для набухання плівки, обережно імають плівку, не виймаючи мозок з води.

Яловичі вимочують у холодній воді 2-3 год для видалення специфічного запаху. Баранячі, свинячі і телячі нирки не вимочують, їх тільки миють.

Промивають у холодній воді, відбивають плоским боком ножа,

підрізуєть і знімають плівку, вирізають внутрішні кровоносні судини.

Серце і легені добре промивають.

Ки (руси) вимочують у внутрішнім і назовні, вимочують у холодній воді протягом 8-12 год, періодично міняючи воду. Після цього обшпарюють, зачищають слизисту оболонку і вимочують до повного зникнення запаху, міняючи воду ще 2-3 рази. Еред варінням згортають у вигляді кульету і перев'язують шпагатом.

